Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник
наукових праць

2016

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Совтис Наталія Миколаївна − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Заступник головного редактора:
Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Малафіїк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Михальчук Наталія Олександрівна − доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Шугаєва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Бігунова Світозара Анатолівна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет):
Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет.

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 24.11.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: *33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет*

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03. © Рівненський державний гуманітарний університет, 2016

своїх особистих сторінках, це можуть бути тематичні списки посилань, веб-квести (проблемне завдання з використанням ресурсів Інтернету), вправи, тексти, тести, аудіо- та відеофайли.

Висновок. Інтернет допомагає студентові у формуванні не тільки умінь і навичок розмовної мови, а також у вивченні лексики і граматики, забезпечуючи справжню зацікавленість а, отже, ефективність. Більше того, Інтернет розвиває навички, важливі не лише для вдосконалення мови. Це перш за все пов'язано з розумовими операціями: аналізом, синтезом, абстрагуванням, ідентифікацією, порівнянням, зіставленням, вербальним і змістовним прогнозуванням, тестуванням. Інтернет має всі технічні, програмні і комунікаційні можливості для саморозвитку особистості і організації навчального процесу з іноземної мови з використанням найширшого спектру інформаційних ресурсів, про які мріяло не одне покоління педагогів.

Перспективи досліджень вбачаємо в подальшому вивченні інноваційних технологій та застосування їх на уроках англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андріанова Г. А. Методика организации обучающей дистанционной конференции [Электрон. ресурс] / Г. А. Андрианова // EIDOS-LIST. –1999. – Вып. 6 (10). – Режим доступа : http://www.eidos.techno.ru.
2. Глухов В. В. Вперед к заочному образованию? / В. В. Глухов, В. Н. Козлов, И. А. Цикин // Политехник. – 2000. – №1 (3261), январь. – С. 33–36.
3. Дементієвська Н. П. Телекомунікаційні проекти. Стан та перспективи / Н. П. Дементієвська, Н. В. Морзе // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 1999. – № 4. – С. 12–19.
4. Куратівська М. О. Викладання іноземних мов та мережа Інтернет. [Електроний ресурс] / М. О. Куратівська. – Режим доступу : http://intkonf.org.
5. Олексієнко Р. В. Інтернет-технології у вивченні іноземних мов / Р. В. Олексієнко, С. О. Степковська // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. – № 1 (188). – 2010. – С. 231–236.
6. Полат Е. С. Интернет в гуманитарном образовании: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Е. С. Полат. – М. : Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 2001. – 272 с.
7. Свиридюк В. П. Інтернет-технології у процесі оволодіння студентами-заочниками вищих мовних навчальних закладів іншомовним писемним спілкуванням / В. П. Свиридюк // Іноземні мови. – 2006. – № 4. – С. 22–25.

Резюме. *В статье раскрыты функциональные возможности Интернет-технологий как неограниченного источника информации в дистанционном обучении иностранному языку. Рассмотрены примеры применения компьютерных технологий, в частности Интернет-рессурсов в учебном процессе в высших учебных заведениях. Приведены примеры эффективного решения целого ряда дидактических заданий с использованием информационных ресурсов сети Интернет.*

Ключевые слова: *Интернет-технологии, дистанционное обучение, иностранный язык, информационные технологии.*

The summary. *The article deals with the functionality of the Internet-technologies as an unlimited information source in the distance learning of the foreign language. The examples of the computer technologies use as well as the Internet-resources in the educational process of higher educational establishments have been introduced. The examples of effective decision of a number of didactics tasks with the use of informative resources of the Internet network have been resulted.*

Key words: *Internet technologies, distance learning, foreign language, information technology.*

Одержано редакцією 17.11.2016 р.

УДК 811.111:159.9 **К. М. ПАВЕЛКІВ**

ПСИХОДОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХУ ВИЩІЙ ШКОЛІ

Резюме. *У статті представлено аналіз наукових доробків, присвячених проблемі вивчення іноземної мови у ВНЗ. Розкрито сутність поняття мотивація, виділено шляхи створення позитивної мотивації до вивчення іноземної мови. Визначено ключові компетенції та способи їх формування у студентів немовних спеціальностей.*

Ключові слова: *мотивація, компетентність, вивчення іноземної мови, мовний бар'єр, психологічний комфорт.*

Постановка проблеми. З розвитком суспільства на сьогодні зростають вимоги до майбутніх спеціалістів, які включають не лише фахові знання і вміння, але також і високий рівень володіння іноземною мовою. Вивчення іноземних мов сприяє реалізації таких напрямків професійної діяльності, як ознайомлення з новітніми технологіями і науковими підходами й тенденціями, інноваціями в галузі освіти, науки і техніки; встановлення контактів з іноземними партнерами, підприємствами та навчальними закладами; підвищення

рівня професійної компетенції фахівців і таке інше. Отже, оволодіння іноземною мовою – це потреба та вимога сучасного суспільства.

Проте, студенти немовних спеціальностей, на жаль, часто мають дуже низьку мотивацію до вивчення іноземної мови поряд із фаховими дисциплінами, тому пошук нових ефективних способів навчання іноземної мови за професійним спрямуванням постає окремою проблемою, яка може бути розв'язана шляхом розроблення та впровадження нових технологій навчання.

Аналіз останніх досліджень. У багатьох дослідженнях відзначається, що найважливішим компонентом навчання є мотивація (І.А.Зимня), мотиви (В.А.Сластьонін). Саме поняття "мотивація" значно ширше поняття "мотив". Мотиви – такі спонукання, якими керується студент, здійснюючи ті чи інші навчальні дії або навчальну діяльність вцілому (В.Г.Асєєв, Л.І.Божович, А.Маслоу та ін.).

Згідно із І.А.Зимньою, мотивація є одним із основних компонентів структурної організації навчальної діяльності та відноситься до суттєвих характеристик самого процесу такої діяльності, а також становить перший обов'язковий компонент структури навчальної діяльності [1, с.196].

Гарднер, описуючи соціоосвітню модель вивчення іноземної мови, підкреслює, що мотивація є первинним фактором. Він визначає мотивацію, як сукупність зусиль, прагнень досягнення мети та позитивне ставлення до мови, що вивчається. Інші фактори, такі як відношення до навчальної ситуації та інтеграція, на його думку, можуть впливати на вищевказані складові мотивації [4, с. 116].

Б. Спольський визначив чотири основних фактори, що впливають на успішне оволодіння іноземною мовою – це знання, уміння та навички, наявні на першому етапі; навчання, включаючи психологічні, біологічні, інтелектуальні та пізнавальні здібності; мотивація; можливості вивчення мови (наявність часу та ряду інших умов, наявність формальних та неформальних ситуацій, в яких студент може застосовувати отримані знання) [3, с.15].

Метою статті є дослідження психолого-педагогічних умов вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у вищій школі.

Виклад основного матеріалу. Існують різні шляхи створення у студентів позитивної мотивації до вивчення іноземної мови. Т. Райт, наприклад, пропонує підтримувати дисципліну, достатню для створення робочої атмосфери; викладачу варто виявляти позитивне ставлення до студентів, підбадьорювати їх на заняттях; пропонувати студентам цікаві завдання, в основі яких лежить взаємодія один з одним, спрямована на вирішення навчальних задач; викладачу варто показувати власну зацікавленість та мотивацію; організовувати самооцінку та самосхвалення за допомогою обговорення результатів навчальної діяльності тощо) [4, с.53].

Велику роль у становленні майбутніх фахівців, починаючи вже з першого курсу відіграє самостійна робота студентів. Адже саме цей вид навчальної діяльності дозволяє доопрацювати той матеріал, з яким студенти не до кінця розібралися в аудиторії, або навпаки більш досконало ознайомитися з тими темами та аспектами мови, які є найбільш цікавими для них. До того ж, уміння студентів самостійно працювати дозволяє розвивати систему їх безперервної мовної освіти, забезпечує можливість підтримувати та удосконалювати рівень власної мовленнєвої підготовки.

Зазначимо, що під самостійної роботою студентів з іноземної мови маємо на увазі форму навчальної діяльності, за допомогою якої відбувається засвоєння необхідних знань, умінь та навичок, які сприяють оволодінню та подальшому вдосконаленню мовної підготовки майбутніх фахівців [2]. Вважаємо, що для досягнення хороших результатів під час організації самостійної роботи студентів необхідно вже з першого курсу впроваджувати індивідуалізацію цього виду роботи, тобто добирати такий матеріал та завдання для студентів, які б відповідали саме їх можливостям та інтересам. Особливо це стосується викладання іноземної мови на немовних факультетах, де дуже часто в одній групі знаходяться студенти з різним рівнем підготовки та добрати універсальні завдання практично не можливо

Звернемо увагу на деякі характеристики контролю, такі як конструктивність, надійність та валідність. Контроль буде конструктивним, якщо він здебільшого сконцентрований на досягненнях, а не на недоліках. Він має бути таким, щоб студенти мали можливість продемонструвати свої навички та вміння. Для того, щоб контроль був надійним, студенти повинні знаходитись в однакових умовах, бути проінформовані про процедуру контролю, знати встановлені критерії оцінювання. Щоб контроль був валідним, спочатку необхідно чітко визначити об'єкт контролю, його задачі, а потім упевнитися, що саме ці задачі розв'язуються.

На основі контрольних заходів у викладачів створюється певна уява про діяльність студентів і досягнуті ними результати. Правильно і об'єктивно організований контроль є дієвим засобом перевірки засвоєння знань, розумової діяльності і практичних умінь студентів. Контроль виховує у студентів почуття відповідальності за результати своєї навчальної праці.

Перевірка знань студентів сприяє організації цілеспрямованого повторення і закріплення навчального матеріалу, поглибленню знань і мовленнєвих умінь студентів. Викладачам необхідно здійснювати перевірку і контроль знань студентів не тільки для того, щоб встановити факт можливого невиконання завдань окремими студентами або просто констатувати наявність прогалин в їхніх знаннях, а й для того, щоб ліквідувати виявлені прогалини у процесі подальшої роботи, добитися міцного і свідомого засвоєння знань студентами

Оволодіння іноземною мовою у ВНЗ розглядається як надбання комунікативної компетенції на базі сформованої лінгвістичної компетенції. Особливості формування іншомовної комунікативної компетенції передбачають здатність слухати, розуміти, розмовляти і передавати інформацію на іноземній мові.

Комунікативна компетенція є метою і результатом навчання, який стає реальним лише при наявності сформованої лінгвістичної компетенції та високої вмотивованості студентів. Формування у студентів немовних спеціальностей ВНЗ здатності й уміння мислити і спілкуватися іноземною мовою означає не лише послідовне "заміщення" елементів рідної мови елементами іноземної; мислення і спілкування іноземною мовою знаменує складну перебудову всієї структури формування думки й структури діяльності спілкування, які склалися на рідній мові, отже, набуття здатності до "переключення" мислення з однієї мови на іншу.

Мислення іноземною мовою, досягнення якого вважається ідеалом навчання, є безпосереднім залученням внутрішнього мовлення в механізм породження іноземного мовлення, умовами досягнення якого є такі взаємообумовлені, але різні за природою чинники, як лексичний запас, знання правил, чуття (іноземної) мови та здатність до спілкування всупереч дефіциту іншомовних знань. За мінімальної кількості годин, відведених на вивчення іноземної мови на немовних спеціальностях ВНЗ, аудиторні заняття присвячуються, в основному, вивченню відібраного граматичного та лексичного матеріалу, тобто формуванню у студентів перш за все лінгвістичної компетенції, а також навчанню професійного читання з фаху.

Надзвичайно важливо, але дуже важко розвинути достатню усно-мовленнєву комунікативну іншомовну компетенцію студентів на немовних спеціальностях ВНЗ, тим більше, що рівень володіння мовним матеріалом студентів-першокурсників, як правило, дуже низький.

Підсумковим критерієм опанування іноземної мови є вільне володіння усним і письмовим мовленням, то погане оволодіння іноземною мовою, наголошує І.В. Коваль, породжує специфічну тривогу, яка виникає через усвідомлення недостатності своїх знань для висловлення думки й очікування негативної оцінки з боку слухачів, що є своєрідним великим іспитом на стійкість самооцінки, тому що ця тривога може знівечити рівень домагань, знизити впевненість у собі і, як наслідок, дезорганізувати діяльність: чим вища тривога, тим більше деструктурується діяльність, чим більш дезорганізована діяльність, тим вищою стає тривожність та ін., а, отже, як підкреслює авторка, у багатьох суб'єктів навчання виникає своєрідний "внутрішній опір мові" [4].

Водночас перед викладачем постає проблема пошуку методів і прийомів зняття й зменшення дії "мовних бар'єрів", посилення психологічної комфортності процесу навчання та оволодіння іноземною мовою. Доцільним у вирішенні цієї проблеми, на нашу думку, є застосування комунікативних ігор, за допомогою яких можна формувати основні синтаксичні моделі висловлювання, вміння поставити і дати відповідь на запитання, висловити свою власну думку, сформулювати власне комунікативну інтенцію (наказати, запропонувати, аргументувати, заперечити, погодитися). З психологічної сторони застосування ігор на заняттях іноземної мови за професійним спрямуванням у ВНЗ є ефективним засобом привертання, зосередження та утримання уваги, тому що ігри знімають психологічний бар'єр страху перед спілкуванням, дають можливість використовувати мову в реальних життєвих ситуаціях та забезпечують ефективне поєднання мотивації і можливості для розмовної практики.

На нашу думку, критеріями у відборі ігор, які підвищують мотивацію до оволодіння іноземною мовою студентів та сприяють їх мовленнєвому розвитку, є: новизна; динамічність (уповільнена гра притуплює гостроту реакції); відповідність професійним потребам; комунікативна спрямованість; наявність елементу змагання. Дослідники Г. Бородіна та А. Спєвак для покращення лінгвістичних і комунікативних показників у студентів немовних спеціальностей ВНЗ вказують на значну зміну психологічних характеристик, зникнення психологічного бар'єру; надзвичайно високий рівень мотивації за рахунок підвищення інтересу до самого заняття; зміни у структурі занять, відсутність стереотипу та шаблонів [3]. Важливим при навчанні усного іншомовного спілкування є те, що комунікативні ігри дозволяють швидко перейти від тренувальних вправ до власне комунікативної іншомовної діяльності.

Вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням передбачає вміння викладачів іноземної мови поєднати загальні вміння і навички студентів з іноземної мови та їх професійними знаннями у певній галузі науки й техніки. Доцільним навчальним автентичним матеріалом, за допомогою якого здійснюється цей перехід, виступають оригінальні тексти з періодики, наукові статті й доповіді, монографії іноземною мовою.

До основних завдань, що стоять перед студентами у процесі вивчення професійно-орієнтованої літератури на іноземній мові Т. Благодарна виділяє отримання інформації, яка б доповнювала та поглиблювала навчальний матеріал, який опановують студенти у процесі вивчення профільних дисциплін навчального плану; формування необхідних навичок щодо подальшого самостійного читання літератури за фахом [2].

У наш час читання професійно-орієнтованих текстів на іноземній мові вимагає від студента і викладача сформованості нових навичок та більш високого рівня розвитку вмінь читати й зрозуміти прочитане, адже більш широкого поширення у методиці навчання іноземної мови на немовних спеціальностях ВНЗ набуває когнітивно-комунікативний підхід, який розглядає текст як єдність комунікації та когніції. Саме це читання вимагає від студента не лише вміння читати взагалі, а читання іншомовного тексту з метою подальшого використання нової інформації з цього тексту (написання анотації, переказ в аудиторії, складання плану або цитування у науковому дослідженні, тобто зрілого читання) [1].

Оскільки засвоєння іноземної мови потребує умінь реального спілкування, заняття потрібно спрямовувати на подолання власне мовного бар'єру і на розкріпачення та формування комунікаційних умінь (вміння реалізувати змістове повідомлення, здійснити обмін думками навіть за умов браку мовних засобів), а також на відпрацювання правил формулювання думки в ситуації спілкування.

Комплексний розвиток усіх рівнів реалізації спілкування досягається за умови організації не лише

парних, а й групових комунікативних взаємодій; при цьому рекомендується організовувати і особистісно-групове спілкування, тобто виступи перед аудиторією з повідомленнями, доповідями та ін. Доцільною є постійна зміна умов спілкування, його контексту – місця, часу, простору, кількості співбесідників, переважаючого настрою комунікативних ситуацій та ін. Також можливе сполучення міжособистісного й групового спілкування з предметно-практичною діяльністю та її прогнозування.

Як стверджує І. Коваль [4], успішність з іноземної мови, інших предметів та комунікативність перебувають у прямому відношенні: чим краща успішність, тим вища комунікативність, чим краща успішність з одного предмета, тим краща успішність з іншого, чим вища комунікативність, тим краща успішність. Тут виявляється ефект підсилення або самопідсилення, коли здобутки надихають на подальші здобутки, і навпаки, повторюваний неуспіх призводить зрештою до "виснаження" мотивації.

Наведений теоретичний аналіз дозволяє констатувати, що активні, інтерактивні методи навчання іноземної мови сприятимуть розвиткові внутрішньої мотивації студентів. Інтегративні методи навчання нерідної мови на немовних спеціальностях ВНЗ є додатковим засобом сприяння особистісному зростанню студентів, зокрема підвищення пізнавальної мотивації, появи або усталення прагнення до самоосвіти, посилення самодетермінації та саморегуляції, тобто становлення суб'єктності.

Висновки. За відповідної організації занять з іноземної мови не тільки забезпечується більш високий рівень оволодіння студентами немовних факультетів ВНЗ вміннями та навичками іншомовного спілкування, але й створюються умови для формування здібностей для самостійного оволодіння необхідних засобів. Встановлено, що процес формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей суттєво прискорюється за умови включення до навчальної програми змісту, що відповідає фаховим установкам на успішне здійснення в майбутньому професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барабанова Г.В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному ВНЗ / Г.В. Барабанова. – К.: ІНКОС, 2005. – 315 с.
2. Благодарна Т.П. Розвиток навичок роботи з професійно-орієнтованими текстами на початковому етапі вивчення іноземної мови / Т.П. Благодарна // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки: збірник наукових праць; Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Вип. 12. – Х., 2008. – С. 65–70.
3. Бородіна Г.І. Ігри як один з факторів формування усно-мовленнєвої комунікативної компетенції / Г.І. Бородіна, А.М. Спєвак // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки: збірник наукових праць; Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Вип. 12. – Х., 2008. – С. 78–84.
4. Коваль І.В. Психологічні ефекти спільної діяльності під час вивчення німецької мови / І.В. Коваль // Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць; Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України; за ред. С.Д. Максименка. Т. VI, вип. 8. – К., 2004. – С. 150–154.
5. Тонконог Н. І. Технологія організації професійної діяльності вчителів іноземної мови / Наталія Ігорівна Тонконог // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". Педагогіка. Психологія. Філософія: збірник наукових праць. Вип.26. – Переяслав-Хмельницький, 2012. – С. 320-324.
6. Трофименко А. О. Формування навчальних компетентностей у майбутніх учителів предметів гуманітарного циклу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / Анастасія Олександрівна Трофименко. – Тернопіль, 2008. – 22 с.

Резюме. *В статье представлен теоретический анализ научных исследований, посвященных проблеме изучения иностранного языка в ВУЗе. Раскрыто сущность понятия мотивация, выделено пути создания позитивной мотивации к изучению иностранного языка. Определены ключевые компетенции и способы их формирования у студентов неязыковых специальностей.*

Ключевые слова: *мотивация, компетентность, изучение иностранного языка, языковой барьер, психологический комфорт.*

The summary. *The article presents the theoretical analysis of scientific researches dedicated to the problem of foreign language learning in higher educational establishment. The essence of the notion of motivation is discovered, the ways of positive motivation formation in learning English are given. The main competences and means of their formation among the students of nonlinguistic specializations are determined.*

Key words: *motivation, competence, foreign language learning, language barrier, psychological comfort.*

Одержано редакцією 19.11.2016 р.

УДК [373.3.016: 811.111] : 37.091.33 – 027.22: 796 (07)

Л.В. МОРОЗ, Н.М. МОРОЗ

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГРИ У СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ЗМІСТ

Совтис Н.М. Українізми в польській літературній мові XIX ст…… 3
Ясногурська Л.М. Відображення свідомості нації у концептуальній та мовній картині світу …… 6
***Василькевич* С.С.** Неологіка у мові інтернет та політичної комунікації …… 9
Михальчук Н.О., Яцюрик А.О. Місце компліменту в системі мовленнєвих актів та ілокутивна роль компліментів ……. 13
Денисюк Л.В. Особливості функціонування займенника *IT* в сучасній англійській мові…….. 17
Кочубей О.С. Аналіз структурних компонентів перекладацької компетентності фахівця …….. 19
Мороз Л.В., Дацюк А.В. Британський газетний дискурс як контекст об'єктивації тендерних стереотипів ……. 24
Ясногурська Л.М. Сучасні підходи до вивчення поняття концепт ……. 28
Краля І.В., Берташ В.О. Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації .. 32
Бігунов Д.О. До питання мовленнєвої поведінки особистості …….. 35
Трофімчук В.М., Гривіцька Р.В. **З**астосування інтернет-технології у дистанційному навчанні іноземної мови …….. 38
Павелків К.М. Психодого-педагогічні умови вивчення іноземної мови на немовних спеціальностяху вищій школі …… 40
Мороз Л.В., Мороз Н.М. Місце та роль гри у системі навчання іноземної мови ……. 43
Романюк С.К., Захожа А.Ю. Активні форми навчання іноземної мови в початковій школі …….. 47
Данілова Н.Р. Опрацювання та застосування педагогічних іноваційних технологій на заняттях англійської мови ……. 50
Бойко Н.Г., Ковалюк В.В. Застосування методу кейс-стаді у процесі викладання іноземних мов … 52
Ковалюк В.В., Ткач Т.В. Фахова компетентність студентів та її формування засобами англійської мови …… 56
Мороз Л.В., Коцвай Ю.Я. Процес формування комунікативної компетенції у старшокласників на уроках іноземної мови ……. 60
Богачик М.С. Особливості формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови у контексті компетентнісного підходу …… 64
Баталія Л.О., Ткач А.П. Історія та розвиток альтернативного навчання в стандартних школах західнослов'янських країн (Чехія, Польща, Словаччина) ……. 67
Джава Н.А., Шевчук О.В. Вміння творчого письма на середньому етапі навчання …… 69
Черуха Н.В., Миколайчик А.П. Раннє вивчення іноземної мови у вітчизняній і зарубіжній шкільній практиці ……. 72
Черуха Н.В., Брень О.В. Про питання покращення результативності викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах …… 74
Ковалюк В.В., Шикута Т.М. Про питання імплементації сучасних методів навчання іноземних мов у ВНЗ ……. 76
Мороз Л.В., Король О.Ю. Про концепцію формування навичок письма при навчанні і іноземної мови студентів денної, заочної і дистанційної форм навчання вищого навчального закладу …….. 81
Кушнір Н.В., Лукашик О.В., Лавренюк Т.І. Формування іншомовної компетентності майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності в процесі фахової підготовки …… 84
Романюк С.К., Городюк Н.Ю. Інноваційні технології навчання на уроках англійської мови в початковій школі …….. 86
Івашкевич Е.Е. Psycholinguistic paradigm of narrative discourse …… 89
Івашкевич Е.З. Aspects of social intellect of a teacher …… 93
Верьовкіна О.Є., Сембай Н.Б. Ways of encouraging second language acquisition in the classroom …... 97
Бігунова С. А., Зубілевич М.І. English somatic phraseological units of Latin and French origin …….. 100
Відомості про авторів …….. 103

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.12.2016 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2